Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 2. júna 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Voľný pohyb kapitálu — Článok 63 ZFEÚ — Zdanenie príjmov penzijných fondov — Rozdielne zaobchádzanie s penzijnými fondmi rezidentmi a penzijnými fondmi nerezidentmi — Paušálne zdanenie penzijných fondov rezidentov na základe fiktívneho výnosu — Zrážková daň uplatňovaná na príjmy pochádzajúce z dividend prijatých penzijnými fondmi nerezidentmi — Porovnateľnosť“

Vo veci C-252/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd, Švédsko) z 20. mája 2014 a doručený Súdnemu dvoru 23. mája 2014, ktorý súvisí s konaním:

Pensioenfonds Metaal en Techniek

proti

Skatteverket,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia F. Biltgen, E. Levits (spravodajca), M. Berger a S. Rodin,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. mája 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Pensioenfonds Metaal en Techniek, v zastúpení: F. Boulogne a G. Andersson, advokat,

— švédska vláda, v zastúpení: A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, K. Sparrman, L. Swedenborg, E. Karlsson a F. Sjövall, splnomocnení zástupcovia,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a K. Petersen, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Enegren, W. Roels a C. Tufvesson, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. septembra 2015,

* Jazyk konania: švédčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 63 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Pensioenfonds Metaal en Techniek (ďalej len „PMT“), penzijným fondom so sídlom v Holandsku, a Skatteverket (daňová správa), ktorý sa týka dane z dividend, ktorú PMT zaplatil vo Švédsku počas obdobia rokov 2002 až 2006.

Švédsky vnútroštátny právny rámec

Právna úprava týkajúca sa penzijných fondov

3 § 9 lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m. [zákon (1967:531) o ochrane dôchodkových záväzkov, ďalej len „zákon o ochrane dôchodkových záväzkov“] definuje penzijné fondy ako fondy zriadené zamestnávateľmi, ktorých výlučným cieľom je zabezpečiť priznanie dôchodkov zamestnancom alebo ich dedičom.

4 Podľa § 12 uvedeného zákona penzijné fondy majú striktný zákaz zaväzovať sa vyplácať dôchodky, pričom nevyplácajú ani starobné dôchodky. Úlohou penzijných fondov je výlučne spravovať kapitál, ktorý im vypláca zamestnávateľ, a garantovať, že dôchodkové záväzky zamestnávateľa budú môcť byť dodržané.

5 Záväzky penzijných fondov ochraňovať dôchodkové záväzky zamestnávateľov sú dlhodobými záväzkami. Podľa § 10 zákona o ochrane dôchodkových záväzkov majetok penzijných fondov sa musí investovať tak, aby bola umožnená diverzifikácia rizík s cieľom čo najlepšie a obozretne spravovať záujmy osôb vo vzťahu k inštitúcii. Penzijné fondy musia postupovať podľa usmernení pre investovanie, ktoré sú v súlade s požiadavkami stanovenými všeobecnými ustanoveniami a usmerneniami vnútroštátnej inšpekcie finančných inštitúcií k investovaniu a analýzam dosahov na inštitúcie vykonávajúce činnosti poskytovania zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som driver tjänstepensionsverksamhet, FFF 2011:16).

6 Penzijné fondy sú súčasťou organizačnej schémy, pre ktorú sa Švédske kráľovstvo rozhodlo pri vytvorení a zabezpečení režimu starobných dôchodkov. Na účely ochrany dôchodkových záväzkov je tiež možné uzavrieť životné poistenie alebo zapísať ustanovenia do účtovnej uzávierky a pripojiť k nej úverovú záruku alebo záruku vystavenú obcou či štátom.

Zdanenie penzijných fondov rezidentov

7 Právnické osoby podliehajúce neobmedzenej daňovej povinnosti vo Švédsku musia platiť daň z príjmu podľa inkomstskattelagen (1999:1229) [zákon (1999:1229) o dani z príjmu, ďalej len „zákon o dani z príjmu“], ktorý sa týka konkrétne kapitálových výnosov, dividend a úrokov.

8 Podľa § 2 ods. 2 prvého pododseku bodu 3 kapitoly 7 zákona o dani z príjmu sú však penzijné fondy oslobodené v plnej miere od daňovej povinnosti upravenej týmto zákonom. Uvedený zákon v tejto súvislosti odkazuje na ustanovenia týkajúce sa dane z kapitálových príjmov podľa lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel [zákon (1990:661) o dani z výnosu z dôchodkových fondov, ďalej len „zákon o dani z výnosu z dôchodkových fondov“].

9 Podľa § 2 zákona o dani z výnosu z dôchodkových fondov švédske penzijné fondy a životné poisťovne musia zaplatiť daň z kapitálových príjmov, čo je daň s pevne stanovenou sadzbou, ktorej cieľom je priebežne zdaňovať výnosy z dôchodkového sporenia a ktorej základ sa podľa § 3 až 8 uvedeného zákona vypočíta v dvoch etapách.

10 V prvom rade sa vypočíta základ kapitálového majetku, ktorý tvorí hodnota aktív penzijného fondu na začiatku roka znížená o dlhy k tomuto dátumu. Podľa švédskej vlády penzijné fondy môžu podľa § 11 ods. 4 zákona o ochrane dôchodkových záväzkov uzavrieť pôžičku len na účel pokryť svoju dočasnú potrebu likvidity a to len za podmienky, že suma pôžičky bude v porovnaní s veľkosťou penzijnej inštitúcie nízka.

11 V druhom rade sa vypočíta paušálny výnos z tohto kapitálového majetku, teda daňový základ, vynásobením základu kapitálového majetku priemernou úrokovou sadzbou pre štátne dlhopisy za kalendárny rok bezprostredne predchádzajúci zdaňovaciemu obdobiu. Podľa § 9 zákona o dani z výnosu z dôchodkových fondov je daň z kapitálových príjmov z takto vypočítaného základu stanovená vo výške 15 %.

12 Táto daň z kapitálových príjmov sa uplatňuje na švédske penzijné fondy a životné poisťovne, ako aj na zahraničné inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ktoré majú vo Švédsku stálu prevádzkareň, a má podľa vnútroštátneho súdu za cieľ dosiahnuť jednotné paušálne zdanenie všetkých foriem dôchodkového sporenia. Táto metóda sa používa zároveň na účely dane z kapitálových príjmov z individuálneho dôchodkového sporenia a dane z dôchodkového poistenia, kapitálového životného poistenia a z iných foriem dôchodkového kapitálu.

Zdanenie penzijných fondov nerezidentov

13 Zahraničné právnické osoby, ktorým sa vyplácajú dividendy z akcií švédskych akciových spoločností alebo z podielov vo švédskych investičných fondoch, musia zaplatiť vo Švédsku zrážkovú daň z dividend podľa § 1 a 4 kupongskattelagen (1970:624) [zákon (1970:624) o dani z dividend, ďalej len „zákon o dani z dividend“].

14 Podľa § 5 zákona o dani z dividend je daň z dividend stanovená v sadzbe 30 % zo sumy vyplácaných dividend. Podľa daňového dohovoru medzi Švédskym kráľovstvom a Holandským kráľovstvom však daň z dividend vyplácaných medzi týmito dvomi členskými štátmi nepresiahne 15 % ich hrubej výšky.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

15 Počas obdobia rokov 2002 až 2006 dostal PMT od švédskych akciových spoločností dividendy, na ktoré sa uplatnila zrážková daň 15 %, a to v celkovej sume 20 957 836 švédskych korún (SEK) (približne 2 262 861 eur).

16 V decembri 2007 PMT požiadal švédske daňové orgány o vrátenie vyrubenej dane z dividend z dôvodu, že vyberanie tejto dane je v rozpore s pravidlami Únie o voľnom pohybe kapitálu. PMT uvádzal, že by sa mal považovať za fond zdaňovaný podľa zákona o dani z výnosu z dôchodkových fondov, a z toho dôvodu by jeho zdanenie malo byť výhodnejšie. Namietal, že rozdiel v zdanení, ktorý vyplýva z uplatnenia zákona o dani z výnosu z dôchodkových fondov a zákona o dani z dividend, nie je odôvodnený.

17 Keďže švédska daňová správa zamietla žiadosť PMT, PMT podal na Länsrätten i Dalarnas län (Správny súd v Dalarnase, Švédsko) žalobu, ktorá bola takisto zamietnutá.

18 V nadväznosti na odvolanie, ktoré podal PMT, Kammarrätten i Sundsvall (Správny odvolací súd v Sundsvalle, Švédsko) rozhodol, že na jednej strane nebolo preukázané, že PMT bol zdaňovaný v porovnaní s podobnými švédskymi penzijnými fondmi znevýhodňujúco, a na druhej strane nebolo tiež preukázané, že rozdielne režimy zdanenia boli diskriminačné.

19 PMT podal kasačný opravný prostriedok na Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd, Švédsko), pričom uvádzal, že štruktúra vnútroštátnej právnej úpravy v oblasti zdanenia penzijných fondov je diskriminačná. Daň z kapitálových príjmov nahrádza nielen daň z dividend, ale aj daň z výnosov z prevodov a úrokov, a zdanenie dividend vyplatených švédskym penzijným fondom je podstatne nižšie než formálna sadzba dane z kapitálových príjmov. Zahraničné penzijné fondy sú predmetom hrubého zdanenia vo forme dane z dividend vyberanej priamo v momente vyplatenia dividend, a preto sa na nich nemôže vzťahovať časové obmedzenie, ku ktorému smeruje paušálna metóda.

20 Okrem toho výpočet dane z kapitálových príjmov uplatniteľný na penzijné fondy rezidentov umožňuje odpočítanie finančných pasív, zatiaľ čo zrážková daň uplatniteľná na akcionárske penzijné fondy nerezidentov to neumožňuje.

21 Nakoniec zatiaľ čo zrážková daň sa vyberie v momente vyplatenia dividend, daň z kapitálových príjmov sa vypočíta a vyberie v roku, ktorý nasleduje po vyplatení dividend, čo so sebou prináša účtovnú nevýhodu pre penzijné fondy rezidentov.

22 Švédska daňová správa zastáva názor, že vnútroštátny daňový režim stanovuje dva rozdielne spôsoby zdanenia a nevytvára žiadnu diskrimináciu. Skutočné zdanenie dividend vyplatených penzijným fondom rezidentom zodpovedá zrážkovej dani vybratej podľa daňových dohovorov o dividendách vyplácaných penzijným fondom nerezidentom. Režim uplatniteľný na penzijné fondy nerezidentov by sa okrem toho mohol ukázať ako výhodnejší jednak z dôvodu vývoja výnosnosti štátnych dlhopisov a jednak z dôvodu, že k zdaneniu dochádza iba pri vykonaní vyplatenia dividend, zatiaľ čo penzijné fondy rezidenti platia daň z kapitálových príjmov každoročne. Náklady, ktoré si penzijné fondy rezidenti prípadne môžu odpočítať z dôvodu zohľadnenia ich dlhov pri výpočte základu kapitálového majetku, sa nevzťahujú na prijaté dividendy a neexistuje žiadne bremeno priamo spojené s dividendami z kapitálu investovaného vo Švédsku. Penzijné fondy rezidenti platia vopred každý mesiac zálohovú daň zo zisku a z tohto dôvodu nemajú žiadnu účtovnú výhodu.

23 Vnútroštátny súd potvrdzuje, že režim zdanenia uplatňovaný na penzijné fondy závisí od toho, či tieto fondy majú postavenie rezidenta na štátnom území, a že nominálna sadzba v konaní vo veci samej je 15 % tak pre daň z kapitálových príjmov, ako aj pre daň z dividend.

24 Uvedený súd tiež spresňuje, že daň z kapitálových príjmov vychádza z fiktívneho výnosu. To predpokladá, že vzhľadom na metódu výpočtu základu dane z kapitálových príjmov by zdanenie mohlo byť v niektorých rokoch výhodnejšie pre akcionárov rezidentov, zatiaľ čo v iných rokoch by, naopak, výsledok zdanenia týchto akcionárov mohol byť nevýhodný v porovnaní s výsledkom zdanenia akcionárov nerezidentov. Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že daň z kapitálových príjmov sa vyberá každoročne bez zohľadnenia existencie vyplatenia dividend. Okrem toho vnútroštátny súd uvádza, že sa v konaní pred ním uvádzalo, že vnútroštátna právna úprava v oblasti zdanenia penzijných fondov je diskriminačná najmä preto, že pri výpočte základu dane z kapitálových príjmov možno odpočítať finančné straty, a preto, že moment, keď je daň vybratá, môže so sebou prinášať pre zahraničné penzijné fondy účtovné znevýhodnenie.

25 Za týchto okolností Högsta förvaltningsdomstolen (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Predstavuje článok 63 ZFEÚ prekážku pre vnútroštátnu právnu úpravu, podľa ktorej sa dividendy, ktoré vypláca spoločnosť rezident, zdaňujú zrážkovou daňou, ak je akcionár nerezidentom, pričom takéto dividendy v prípade akcionára rezidenta podliehajú dani, ktorá sa vypočítava ako paušálna suma a vyberá sa z fiktívneho výnosu a ktorá má z dlhodobého hľadiska zodpovedať bežnému zdaneniu všetkých kapitálových príjmov?“

O prejudiciálnej otázke

26 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 63 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa dividendy, ktoré vypláca spoločnosť rezident, zdaňujú zrážkovou daňou, keď sú tieto dividendy vyplatené penzijnému fondu nerezidentovi, a keď sú tieto dividendy vyplatené penzijnému fondu rezidentovi, podliehajú dani, ktorá sa vypočítava ako paušálna suma na základe fiktívneho výnosu a ktorá má z dlhodobého hľadiska zodpovedať bežnému zdaneniu všetkých kapitálových príjmov podľa všeobecného právneho režimu.

27 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že opatrenia zakázané článkom 63 ods. 1 ZFEÚ ako obmedzenia pohybu kapitálu zahŕňajú opatrenia, ktoré sú spôsobilé odradiť nerezidentov od investovania v členskom štáte alebo odradiť rezidentov uvedeného členského štátu od investovania v iných členských štátoch (pozri najmä rozsudky z 8. novembra 2012, Komisia/Fínsko, C-342/10, EU:C:2012:688, bod 28, a z 22. novembra 2012, Komisia/Nemecko, C-600/10, neuverejnený, EU:C:2012:737, bod 14).

28 Konkrétne, nevýhodné zaobchádzanie s dividendami vyplatenými nerezidentským dôchodkovým fondom v porovnaní so zaobchádzaním, ktoré je vyhradené pre dividendy vyplatené rezidentským dôchodkovým fondom, zo strany členského štátu môže spoločnosti usadené v inom členskom štáte odrádzať od investovania v uvedenom členskom štáte, a preto predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré je v zásade zakázané článkom 63 ZFEÚ (pozri rozsudky z 8. novembra 2012, Komisia/Fínsko, C-342/10, EU:C:2012:688, bod 33, a z 22. novembra 2012, Komisia/Nemecko, C-600/10, neuverejnený, EU:C:2012:737, bod 15).

29 Podľa právnej úpravy spornej vo veci samej penzijné fondy podliehajú, pokiaľ ide o dividendy, ktoré sú im vyplácané, dvom odlišným režimom zdanenia, ktorých uplatnenie závisí od toho, či majú, alebo nemajú postavenie rezidenta na štátnom území členského štátu sídla spoločnosti, ktorá vypláca tieto dividendy.

30 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania totiž vyplýva, že iba dividendy vyplatené švédskou spoločnosťou penzijným fondom nerezidentom podliehajú zrážkovej dani vo výške 30 % ich hrubej sumy, pričom však táto sadzba môže byť znížená na základe dohody o zamedzení dvojitého zdanenia. Ako to uvádza vnútroštátny súd, dividendy, ktoré prijal PMT, boli predmetom zrážkovej dane vo výške 15 % na základe uplatnenia takejto dohody uzavretej medzi Švédskym kráľovstvom a Holandským kráľovstvom.

31 Naopak, dividendy vyplatené penzijným fondom rezidentom nepodliehajú takejto zrážkovej dani, ale dani z kapitálových príjmov, ktorej základ sa vypočítava v dvoch etapách. Najprv sa určí hodnota všetkých aktív existujúcich na začiatku zdaňovacieho roka, znížená o finančné dlhy k rovnakému dátumu. Následne sa táto čistá suma vynásobí priemerným výnosom štátnych dlhopisov v kalendárnom roku, ktorý bezprostredne predchádza predmetnému daňovému obdobiu. Takto získaný výsledok predstavuje fiktívny výnos, ktorý podlieha sadzbe 15 %.

32 Rozdiel medzi dvomi režimami zdanenia sa týka najmä metódy výpočtu základu dane, ako aj spôsobu jej výberu, pričom nominálna sadzba zdanenia je v rámci oboch režimov identická.

33 Pokiaľ ide o otázku, či právna úprava členského štátu, ako je právna úprava vo veci samej, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, treba určiť, či takéto odlišné zaobchádzanie so zdanením dividend vyplácaných penzijným fondom v závislosti od ich postavenia rezidenta alebo nerezidenta vedie k znevýhodneniu penzijných fondov nerezidentov v porovnaní s penzijnými fondmi rezidentmi.

34 Vnútroštátnemu súdu, ktorý jediný môže presne zistiť skutkový stav veci, ktorú prejednáva, prislúcha overiť, či pokiaľ ide o predmetné dividendy, uplatnenie 15 % zrážkovej dane stanovenej bilaterálnou dohodou o zamedzení dvojitého zdanenia na žalobcu v konaní vo veci samej vedie k tomu, že tento žalobca v konečnom dôsledku znáša vo Švédsku ťažšie daňové zaťaženie, než je daňové zaťaženie, ktoré pri rovnakých dividendách znášajú penzijné fondy rezidenti. (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2015, Miljoen a i., C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 48).

35 V tejto súvislosti švédska a nemecká vláda uvádzajú, že také posúdenie treba vykonať za viacero rokov, ktoré zodpovedajú ekonomickému cyklu, čo by podľa názoru uvedených vlád umožnilo preukázať, že zdanenie týchto dividend pri uplatnení jednej alebo druhej metódy vedie po ekonomickom cykle k rovnakému výsledku.

36 Treba teda určiť, či vnútroštátny súd musí zamerať svoje posúdenie na prípadné znevýhodňujúce zaobchádzanie s dividendami vyplácanými penzijným fondom nerezidentom za obdobie zahŕňajúce viacero rokov, skúmané v súhrne, ako to navrhujú uvedené vlády, alebo či sa také posúdenie musí vykonať na ročnom základe za každý rok sporného obdobia, ako to uvádza Komisia.

37 Treba poznamenať, že na jednej strane, hoci podľa švédskej vlády metóda paušálneho zdanenia smeruje k dosiahnutiu jednotného zdanenia priamych úspor a nepriamych úspor a k vyrovnaniu zdanenia z časového hľadiska, zo spisu, ktorým disponuje Súdny dvor, vyplýva, že daň z kapitálových príjmov, ktorá sa uplatňuje na penzijné fondy rezidentov, sa vypočítava na ročnom základe. Súdny dvor už rozhodol, že obdobím, ktoré treba prijať na účely porovnania daňového zaťaženia dividend vyplácaných rezidentom a nerezidentom, je obdobie zohľadňované pri dividendách vyplácaných rezidentom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2015, Miljoen a i., C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 51).

38 Na druhej strane Súdny dvor rozhodol, pokiaľ ide o slobodu usadiť sa, že aj za predpokladu, že by daňová úprava jedného členského štátu bola vo väčšine prípadov výhodnejšia pre daňovníkov nerezidentov, naďalej platí, že ak sa táto úprava ukáže ako nevýhodnejšia pre týchto daňovníkov, vedie k nerovnosti zaobchádzania vo vzťahu k daňovníkom rezidentom, a vytvára tak prekážku slobody usadiť sa (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. decembra 2000, AMID, C-141/99, EU:C:2000:696, bod 27, a z 22. marca 2007, Talotta, C-383/05, EU:C:2007:181, bod 31). Súdny dvor už tiež rozhodol, že okolnosť, že vnútroštátna právna úprava znevýhodňuje nerezidentov, nemôže byť kompenzovaná skutočnosťou, že v iných situáciách sa tá istá právna úprava netýka nerezidentov v porovnaní s rezidentmi (rozsudok z 18. júla 2007, Lakebrink et Peters-Lakebrink, C-182/06, EU:C:2007:452, bod 23).

39 Z takého výkladu vyplýva, že prípadné znevýhodňujúce zaobchádzanie s dividendami vyplácanými penzijným fondom nerezidentom počas účtovného roka nemôže byť kompenzované prípadným zvýhodňujúcim zaobchádzaním s penzijnými fondmi nerezidentmi počas ďalších účtovných rokov.

40 V každom prípade, ako to uvádza Komisia bez toho, aby jej v tomto bode švédska vláda odporovala, uplatniteľná právna úprava nestanovuje mechanizmus, ktorý by umožňoval zaručiť, že daňové bremeno uplatňované na vnútroštátne dividendy prijaté penzijnými fondmi rezidentmi bude nakoniec rovnaké ako daňové bremeno uplatňované na dividendy rovnakej povahy prijaté penzijnými fondmi nerezidentmi.

41 Z toho vyplýva, že posúdenie existencie prípadného znevýhodňujúceho zaobchádzania s dividendami vyplatenými penzijným fondom nerezidentom sa musí vykonať v každom daňovom období individuálne.

42 Ako to uznáva samotná švédska vláda v bode 48 svojich písomných pripomienok, počas rokov, keď je skutočný výnos z akcií vyšší ako paušálny výnos zodpovedajúci výnosu zo štátnych dlhopisov, čo je prípad najmä za aktuálneho stavu na trhu, je pre penzijný fond nerezidenta výhodné zaplatiť namiesto dane z dividend daň z výnosu, ktorá sa uplatňuje na penzijné fondy rezidentov.

43 K tomuto posúdeniu sa v podstate pripája aj vnútroštátny súd, ktorý spresňuje, že vzhľadom na metódu výpočtu základu dane z kapitálových príjmov výsledok zdanenia by mohol byť v určitých rokoch výhodnejší pre akcionárov rezidentov, zatiaľ čo v iných rokoch by mohol byť výhodnejší pre akcionárov nerezidentov.

44 Keďže rozdiel v zaobchádzaní zavedený daňovou právnou úpravou jedného členského štátu, ako je právna úprava v konaní vo veci samej, pokiaľ ide o zdanenie dividend vyplácaných penzijným fondom rezidentom a zdanenie dividend rovnakej povahy vyplácaných penzijným fondom nerezidentom, môže viesť k tomu, že dividendy vyplatené penzijným fondom nerezidentom sú zaťažené vyšším daňovým bremenom v porovnaní s bremenom, ktoré znášajú penzijné fondy rezidenti, taký rozdiel v zaobchádzaní môže odrádzať takéto penzijné fondy nerezidentov od vykonania investícií v tomto členskom štáte a v dôsledku toho predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré je zakázané článkom 63 ZFEÚ.

45 Podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ nie sú článkom 63 ZFEÚ dotknuté práva členských štátov uplatňovať príslušné ustanovenia ich daňových zákonov, ktoré rozlišujú daňových poplatníkov podľa miesta bydliska alebo podľa miesta, kde investovali kapitál.

46 Toto ustanovenie sa musí ako výnimka zo základnej zásady voľného pohybu kapitálu vykladať striktne. Preto ho nemožno vykladať v tom zmysle, že akákoľvek daňová právna úprava rozlišujúca medzi daňovníkmi v závislosti od miesta, kde majú bydlisko, alebo od členského štátu, v ktorom investujú svoj kapitál, je automaticky zlučiteľná so Zmluvou o FEÚ. Samotná výnimka upravená v článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ je totiž obmedzená odsekom 3 toho istého článku, ktorý stanovuje, že vnútroštátne ustanovenia uvedené v odseku 1 „nesmú byť prostriedkom na svojvoľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb vymedzených v článku 63 [ZFEÚ]“ (rozsudok z 10. apríla 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, body 55 a 56, ako aj citovaná judikatúra).

47 Treba teda rozlišovať medzi rozdielnym zaobchádzaním, ktoré je podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ prípustné, a diskrimináciou, ktorú zakazuje odsek 3 toho istého článku. Z judikatúry Súdneho dvora pritom vyplýva, že na to, aby sa mohla vnútroštátna daňová právna úprava, o akú ide vo veci samej, považovať za zlučiteľnú s ustanoveniami Zmluvy týkajúcimi sa voľného pohybu kapitálu, je potrebné, aby sa rozdiel v zaobchádzaní týkal situácií, ktoré nie sú objektívne porovnateľné, alebo aby bol odôvodnený naliehavým dôvodom všeobecného záujmu (pozri rozsudok z 10. mája 2012, Santander Asset Management SGIIC a i., C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 23, ako aj citovanú judikatúru).

48 Treba pripomenúť, že porovnateľnosť cezhraničnej situácie s vnútroštátnou situáciou sa musí skúmať s prihliadnutím na cieľ, ktorý sledujú predmetné vnútroštátne ustanovenia (rozsudok z 8. novembra 2012, Komisia/Fínsko, C-342/10, EU:C:2012:688, bod 36 a citovaná judikatúra), ako aj s prihliadnutím na obsah a predmet vnútroštátnych ustanovení (pozri rozsudok z 10. mája 2012, Komisia/Estónsko, C-39/10, EU:C:2012:282, bod 51).

49 Okrem toho na účely posúdenia, či je rozdielne zaobchádzanie vyplývajúce z takejto právnej úpravy odrazom objektívne rozdielnych situácií, treba vziať do úvahy iba relevantné rozlišujúce kritériá stanovené dotknutou právnou úpravou (rozsudok z 10. mája 2012, Santander Asset Management SGIIC a i., C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 28).

50 V prejednávanej veci, ako bolo uvedené v bode 29 tohto rozsudku, právna úprava sporná v konaní vo veci samej stanovuje rozlišovacie kritérium založené na mieste sídla penzijného fondu prijímajúceho dividendy, pričom dividendy prijímané penzijnými fondmi nerezidentmi podriaďuje zrážkovej dani a dividendy prijímané penzijnými fondmi rezidentmi podriaďuje dani z kapitálových príjmov.

51 Treba teda overiť, či vzhľadom na cieľ, ako aj obsah a predmet právnej úpravy spornej v konaní vo veci samej sú penzijné fondy rezidenti a penzijné fondy nerezidenti v porovnateľnej situácii.

52 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že zdanenie, ktoré sa vzťahuje na penzijné fondy rezidentov, má iný predmet než zdanenie uplatňované na penzijné fondy nerezidentov. Zatiaľ čo penzijné fondy rezidenti sa zdaňujú zo súhrnu ich príjmov vypočítaných na základe ich aktív znížených o ich dlhy, na ktoré sa uplatňuje sadzba paušálneho výnosu nezávisle od skutočného príjmu z dividend v priebehu dotknutého daňového obdobia, penzijné fondy nerezidenti sú zdaňované z dividend prijatých vo Švédsku v priebehu tohto daňového obdobia.

53 V rámci režimu starobných dôchodkov, ktorých súčasťou sú penzijné fondy, vnútroštátna právna úprava týkajúca sa zdaňovania uvedených fondov smeruje k zavedeniu neutrálneho zdanenia nezávislého od konjunktúry rôznych typov aktív, ako aj všetkých dotknutých foriem dôchodkového sporenia.

54 S cieľom dosiahnuť takýto cieľ všetky aktíva penzijného fondu rezidenta každoročne podliehajú paušálnemu zdaneniu, ktoré odráža výnos z týchto aktív, nezávisle od prijatia príjmu vygenerovaného uvedenými aktívami, najmä prijatia dividend.

55 Takéto zdanenie príjmov penzijných fondov rezidentov Švédske kráľovstvo vykonáva vo svojom postavení štátu, v ktorom sú tieto penzijné fondy rezidentmi, pričom na tento účel disponuje právomocou zdaniť ich celkové príjmy.

56 Naopak, pokiaľ ide o penzijné fondy, ktoré nie sú vo Švédsku rezidentmi, tento členský štát disponuje v súlade s bilaterálnou dohodou o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretou s Holandským kráľovstvom iba právomocou zdaniť príjmy vygenerované aktívami týchto fondov, ktoré sa nachádzajú vo Švédsku. Švédske kráľovstvo tak zdaňuje dividendy prijaté penzijnými fondmi nerezidentmi vo svojom postavení štátu zdroja dividend.

57 Keďže podľa tejto dohody Švédske kráľovstvo nemá právomoc zdaňovať aktíva penzijných fondov nerezidentov, o aké ide v konaní vo veci samej, nachádzajúce sa na jeho území, na základe samotného vlastníctva aktív vo Švédsku nemôže naopak vzniknúť zdanenie v tomto členskom štáte.

58 Preto z dôvodu obmedzenej právomoci Švédskeho kráľovstva zdaniť penzijné fondy nerezidentov tento členský štát nemôže zdaňovať súhrn aktív týchto penzijných fondov.

59 Za týchto okolností cieľ, ktorý sleduje vnútroštátna právna úprava sporná v konaní vo veci samej a ktorý spočíva v uplatnení neutrálneho zdanenia, ktoré by nebolo citlivé na konjunktúru rôznych typov aktív, ako aj všetkých dotknutých foriem dôchodkového sporenia a ktoré predpokladá, že penzijné fondy sa zdaňujú zo súhrnu ich aktív, nemožno dosiahnuť, pokiaľ ide o penzijné fondy nerezidentov.

60 Tento cieľ, ktorý tiež predpokladá, že penzijné fondy sú zdaňované každoročne a nezávisle od vyplácania dividend, tiež nemožno dosiahnuť zdanením dividend prijatých penzijnými fondmi nerezidentmi v súlade s paušálnou metódou, vychádzajúc pri výpočte splatnej dane z hodnoty príslušných aktív, pretože ako bolo vysvetlené v bodoch 56 až 58 tohto rozsudku, penzijné fondy nerezidenti môžu byť v každom prípade zdanené, len ak sú im vyplatené dividendy.

61 Okrem toho, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 32 a 33 svojich návrhov, neutralita zdanenia bez ohľadu na formu investície, ku ktorej smeruje právna úprava sporná v konaní vo veci samej, predpokladá zdanenie celého investovaného kapitálu daňovníka bez ohľadu na zloženie jeho investičného portfólia.

62 Takýto cieľ nemožno dosiahnuť v prípade penzijných fondov nerezidentov, ktoré vo Švédsku podliehajú zdaneniu len zo svojich príjmov, ktoré majú svoj zdroj v tomto členskom štáte.

63 Treba teda konštatovať, že vzhľadom na cieľ, ktorý sleduje vnútroštátna právna úprava, ako aj jej predmet a obsah penzijné fondy nerezidenti nie sú v porovnateľnej situácii so situáciou penzijných fondov rezidentov.

64 Po tom, čo bolo uvedené, treba nakoniec pripomenúť, že hoci uplatňovanie dvoch rozličných metód zdanenia na penzijné fondy rezidentov a penzijné fondy nerezidentov je v danom prípade odôvodnené rozdielom v situácii medzi týmito dvomi kategóriami daňovníkov, Súdny dvor už rozhodol, že v súvislosti s výdavkami na dosiahnutie príjmu priamo súvisiacimi s činnosťou, z ktorej pochádzajú príjmy zdaniteľné v členskom štáte, sa rezidenti a nerezidenti tohto členského štátu nachádzajú v porovnateľnej situácii (rozsudok zo 17. septembra 2015, Miljoen a i., C-10/14, C-14/14 a C-17/14, EU:C:2015:608, bod 57).

65 Vnútroštátnemu súdu teda prislúcha overiť, či metóda zdanenia uplatňovaná na penzijné fondy rezidentov umožňuje prostredníctvom výpočtu základu dane uvedených fondov, a najmä prostredníctvom zohľadnenia ich dlhov pri výpočte základu kapitálového majetku, prihliadať na prípadné výdavky na dosiahnutie príjmu priamo súvisiace s prijatím dividend, ako to, zdá sa, uvádza PMT. Ak je to tak, zohľadnenie takýchto nákladov by malo byť tiež prípustné pre penzijné fondy nerezidentov.

66 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prejudiciálnu otázku odpovedať, že článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že:

— nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dividendy, ktoré vypláca spoločnosť rezident, sa zdaňujú zrážkovou daňou, keď sú tieto dividendy vyplatené penzijnému fondu nerezidentovi, pričom keď sú tieto dividendy vyplatené penzijnému fondu rezidentovi, podliehajú dani, ktorá sa vypočítava ako paušálna suma na základe fiktívneho výnosu a ktorá má z dlhodobého hľadiska zodpovedať bežnému zdaneniu všetkých kapitálových príjmov podľa všeobecného právneho režimu,

— bráni však tomu, aby penzijné fondy nerezidenti ako príjemcovia dividend nemohli zohľadniť prípadné výdavky na dosiahnutie príjmu priamo súvisiace s prijatím dividend, ak metóda výpočtu základu dane penzijných fondov rezidentov stanovuje také zohľadnenie, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

67 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že:

— **nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dividendy, ktoré vypláca spoločnosť rezident, sa zdaňujú zrážkovou daňou, keď sú tieto dividendy vyplatené penzijnému fondu nerezidentovi, pričom keď sú tieto dividendy vyplatené penzijnému fondu rezidentovi, podliehajú dani, ktorá sa vypočítava ako paušálna suma na základe fiktívneho výnosu a ktorá má z dlhodobého hľadiska zodpovedať bežnému zdaneniu všetkých kapitálových príjmov podľa všeobecného právneho režimu,**

— **bráni však tomu, aby penzijné fondy nerezidenti ako príjemcovia dividend nemohli zohľadniť prípadné výdavky na dosiahnutie príjmu priamo súvisiace s prijatím dividend, ak metóda výpočtu základu dane penzijných fondov rezidentov stanovuje také zohľadnenie, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.**

Podpisy